

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z powództwa R. w W. działający
na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez R. (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce
przeciwko K.Ż. i B.Ż.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 listopada 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 23 stycznia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 1000 (tysiąc 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego, odstępując od obciążenia pozwanych tymi kosztami w pozostałym zakresie.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania

sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący K. Ż. i B. Ż. powołali się na istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do pytania, czy przepis art. 75c ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 2187 ze zm., dalej - „pr. bank.”) wymaga, by wezwanie do spłaty zobowiązania z tytułu kredytu i pouczenie o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację kredytu było powiązane czasowo i faktycznie z wypowiedzeniem kredytu, czy też może być czasowo i faktycznie oderwane od wypowiedzenia umowy kredytu.

Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, powołanie się w skardze kasacyjnej na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania określonego problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on istotne znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólniejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen i możliwych wariantów interpretacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl., z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Z motywów wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wynikało, że skarżący wiązali przytoczoną w skardze wątpliwość prawną z czasokresem, który w okolicznościach sprawy upłynął między doręczeniem im wezwania do zapłaty, zgodnie z art. 75c ust. 1 pr. bank., a złożeniem przez bank oświadczenia

woli obejmującego wypowiedzenie umowy kredytu, jak również koniecznością podania w wezwaniu aktualnej kwoty zaległości. Należało jednak zauważyć, że przepis art. 75c pr. bank., obligując bank do dokonania wskazanych w nim aktów staranności, nie wskazuje terminu, w jakim bank może skorzystać z uprawnienia do wypowiedzenia umowy kredytu po upływie czasu przeznaczonego na spłatę określonego w wezwaniu do zapłaty. Wezwanie do zapłaty i pouczenie o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację kredytu stanowi ostrzeżenie dla kredytobiorcy, że bank - w razie utrzymania się opóźnień w spłacie kredytu - władny będzie wypowiedzieć umowę, jednak podjęcie decyzji o wypowiedzeniu stanowi uprawnienie banku, z którego nie jest on obowiązany korzystać ani w ogólności, ani też w określonym przedziale czasowym. Odsunięcie w czasie grożącego wypowiedzenia kredytu jest zazwyczaj korzystne dla kredytobiorcy, toteż preferowane przez skarżących założenie, że bank powinien dokonać wypowiedzenia „bezpośrednio” po bezskutecznym upływie terminu, pomijając niewskazanie jego podstawy prawnej, mogłoby także kolidować z ochronnym wobec kredytobiorcy celem art. 75c pr. bank.

W konsekwencji, sytuacja, w której po wezwaniu do zapłaty i pouczeniu o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację kredytu, wypowiedzenie umowy przez bank można by uznać za nagłe i zaskakujące z punktu widzenia kredytobiorcy, musiałaby się wiązać z konkretnymi okolicznościami, mogącymi wywołać u kredytobiorcy uzasadnione przekonanie, że mimo wcześniejszego ostrzeżenia ze strony banku nie zagraża mu (już) ryzyko wypowiedzenia kredytu. Nie negując możliwości wystąpienia takich okoliczności, ocena taka może być dokonywana jedynie ad casum, z uwzględnieniem całokształtu okoliczności konkretnej sprawy, w tym zwłaszcza sposobu zachowania się obu stron umowy kredytu po dokonaniu przez bank aktów staranności, o których mowa w art. 75c ust. 1 i 2 pr. bank. Kwestia ta nie może tym samym stanowić materii zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., nie może ono bowiem sprowadzać się do pytania o sposób rozstrzygnięcia konkretnej sprawy. W każdym zaś razie, w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiono dostatecznie pogłębionej argumentacji, która pozwalałaby na sformułowanie w tym zakresie oceny o ogólniejszym charakterze.

W świetle uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie można było także uznać, by w okolicznościach sprawy zachodziły inne przyczyny kasacyjne (art. 398⁹ § 1 pkt 2-4 k.p.c.). W szczególności, stanowisko przyjęte przez Sąd Apelacyjny nie mogło być ocenione jako prowadzące do ewidentnej, widocznej na pierwszy rzut oka wadliwości zaskarżonego wyroku, co odpowiadałoby stanowi oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.; por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, i z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Należało przy tym mieć na względzie, że z wiążącej Sąd Najwyższy podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku nie wynikało, by skarżący kwestionowali, iż wskazane w wezwaniu zadłużenie odpowiadało stanowi zaległości w czasie, w którym zostało ono doręczone, a zarazem po doręczeniu wezwania do spłaty kredytu, mimo dokonywanych wpłat, skarżący nie wyrównali stanu zadłużenia i nie złożyli wniosku o jego restrukturyzację, mimo takiej możliwości.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz art. 98 i art. 102 w związku z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

as]

aj